

OUDER WESTLAND

In deze rubriek wordt teruggeblikt op een historische periode of gebeurtenis in Westland.

Schipluiden krijgt een 'nieuw oud hart', met moderne woningen in hofjesstijl en een transparant herbouwd kasteel Keenenburg. Daar kunnen kinderen klimmen en spelen en worden 'oude' grachten actuele waterbuffers. Restauratie-architect Peter van Velzen blikt terug naar de toekomst.

▲ Restauratie-architect Peter van Velzen en zijn collega Martje Thelen vergelijken oude en nieuwe ontwerpen van kasteel Keenenburg. De maquette toont de buizenconstructie. FOTO FRED LEEFLANG

Historie weer als nieuw

Rien van den Anker

Met Peter van Velzen (68) praat je bij voorkeur met samengeknepen ogen. Zijn verhalende plannen voor het nieuwe 'oude' centrum van Schipluiden zijn zó beeldend dat hij je als het ware aan de hand meeneemt. En dan zijn er ook nog plattegronden, perspectieftekeningen en een maquette.

„Hier komt het nieuwe kasteel Keenenburg”, gidst hij. „Hoe het er precies uit komt te zien gaan we nog overleggen met omwonenden. Wij komen met het frame, zij moeten het draagvlak vormen want zij gaan er straks wonen. Zij hebben straks een doorkijk-kasteel in de voortuin.”

Van Velzen werkt en woont in de laatste resten van het originele buitengebied Den Hoorn, daar waar nu de nieuwe Harnaschpolder verrijst. Zijn bedrijf Restaura is landelijk verstoppt in een groot glazen tuinhuis. Zijn leven draait om restaureren, om het zoveel mogelijk hergebruiken van rijks- en gemeentemonumenten, en dan vooral kerken en oude boerderijen.

Er is vrijwel geen steen in kerkdorp 't Woudt die hij niet kent. Ook in Schipluiden is zijn professionele hand aanwezig. In de Dorpskerk en in de voormalige kerk - later garage en nu restaurant Indigo - maar ook in de voormalige buitenplaats Op Hordenpijl.

Nu stopt hij zijn ziel en zaligheid in de nieuwe Keenenburgplannen voor hartje Schipluiden. Dat doet hij samen Jacques Moerman, meedenker

en voorzitter van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden (en beheerder van museum Het Tramstation), en met zijn directe architect-collega Martje Thelen. En met Keenenburg-grondeigenaren Dirk en Tilly Post. Inmiddels is de kasteelreconstructie ondergebracht in de stichting 'Beleving Kasteel Keenenburg'.

De groep wil dat het dorp Schipluiden zijn vroegere hart weer terug krijgt. Al wil de een wat meer woningen en de ander iets meer kasteel. Dat kasteel stond hier eeuwen terug aan de Kasteellaan, waar nu nog kassen en geparkeerde auto's staan, zeg maar naast de Albert Heijn.

„Heel lang was het eigenlijk niemandsland, zonder adres, achter de lintbebouwing”, vertelt Van Velzen. „Maar daarvoor was het onderdeel van de driehoek bestuur, religie en

adel. Dorpskerk en gemeentehuis stonden langs de dorpsgracht, aan de overzijde was het nogal fors uitgevoerde kasteelhuis van de familie Keenenburg.”

Ambitueus

Dat kasteel helemaal opnieuw herbouwen was te ambitieus, ook te kostbaar. In de hoofden van Moerman en Van Velzen komt het daarom tot leven als een 'luchtspiegeling op ware grootte'. In principe doorzichtig, want gebouwd van buizen. Maar mogelijk op bepaalde onderdelen ook voorzien van 'muren'.

Inmiddels zijn er concrete bouwplannen, die dit najaar gemeentelijk moeten worden goedgekeurd, voor de omliggende bouw van zo'n dertig woningen voor starters en senioren. Moderne huizen, die qua ruimtelijke

Ik heb wel een maquette gebouwd, maar weet ook nog niet hoe het er precies uit gaat zien

—Peter van Velzen

beleving en opbouw lijken op het hofje achter de Dorpskerk. Ook komen er vrijwel zeker huizen boven de buurman-supermarkt.

„Ik heb wel een kasteelmaquette gebouwd, maar ik weet ook nog niet hoe het er precies uit gaat zien. Misschien komen er vanuit de bevolking andere, verfrissende ideeën. Mogelijk wordt het wel een mix van lomp en transparant. Belangrijk is in ieder geval dat de bezoeker ervaart hoe het gebouw er vroeger uit zag.”

Van Velzen ziet allerlei verschillende nieuwe functies. Hij noemt een klimwand, een speekasteel en een uitkijktoren, maar sluit ook niet uit dat de nieuwe grachten zullen fungeren als wateropvang als er onverwacht felle hoosbuien losbarsten.

„Door de hele constructie zijn er veel aanpassingen mogelijk. Rondom en binnen het buizenpalet kun je ook een soort openluchtzaal creëren, met een podium voor theater- of muziekvoorstellingen.”

Voordat het spectaculaire plan wordt gerealiseerd wil Van Velzen beelden, teksten en presentaties gebruiken om Schipluidenaren en andere Midden-Delflanders te overtuigen. „Het moet geen showobject worden van een paar oudere historisch geïnteresseerden, maar iets met een breed draagvlak onder de omwonenden. Een object waar de dorpeelingen trots op zijn, dat ze graag aan vrienden willen laten zien. Een plek die, net als het kasteel vroeger, qua architectuur een vreemde eend in de bijt is. Jaren was dit hoekje een rafeelige achterkant van het dorp. Dat moet nu weer een mooie voorkant worden.”

OPEN MONUMENTENDAG

Naar het verleden kijken

Keenenburg, vernoemd naar het riviertje de Keen, was ooit een van de grootste kastelen van Zuid-Holland. Destijds was het 40 bij 40 meter groot, met een 15 meter hoge toren en grachten rondom. Dat alles op een kavel van ruim 1600 vierkante meter. De bekendste bewoner was Otto van Eg-

mond, die in 1572 koos voor prins Willem van Oranje in zijn strijd tegen de Spanjaarden. De laatste eigenaar, de Haagse burgemeester Paulus Beelaerts van Blokland, kon in 1798 de belasting niet meer opbrengen, waarna het kasteel werd gesloopt. Op Open Monumentendag (14 en 15 september) kan het pu-

bliek bij het voormalige kasteelcomplex naar het verleden kijken. Via een getekend beeld is dan te zien hoe het er vroeger heeft uit gezien. Daarnaast zijn er vitrines waarin de 'bouwplannen' op panelen worden toegelicht. Op de kasteelplek, waar al een stukje hoektoren is nabgebouwd, kunnen be-

zoekers bij een mini-opgraving stenen kasteelresten bekijken. Leden van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden zijn beide dagen aanwezig om het Keenenburg-verhaal te vertellen.

historischeverenigingoud-schipluiden.nl en openmonumentendag.nl.